

РЕШЕНИЕ

№ 97

гр. Перник, 01.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ
РОМАН Т. НИКОЛОВ

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от РОМАН Т. НИКОЛОВ Въззивно гражданско дело № 20211700500723 по описа за 2021 година

Образувано е след постановено Решение № 60272 от 08.12.2021 г. по гр. д. № 953 по описа на ВКС за 2021 г., с което е отменено Решение № 260061 постановено по в.гр. д. № 311 по описа на ОС Перник за 2020 г., с което е провъзгласено за нищожно и обезсилено Решение № 190 от 20.01.2020 г. постановено по гр. д. № 1120 по описа на Районен съд Радомир за 2017 г., с което Районния съд е отхвърлил предявеният от И. Й. И. с ЕГН: ***** от ***, против Върховен Административен съд с адрес: *** с правно основание чл. 49, вр. чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 7 от Конституцията на Република България и чл. 86 от ЗЗД за заплащане на сумата в размер на 10406.20 лева, представляваща имуществени вреди, изразяващи се в паричната равностойност на имотите предмет на Решение № 254 от 05.07.2004 г., постановено по адм.гр.д. № 673 по описа на ОС Перник за 2002 г., ведно със законната лихва, считано от момента на непозволеното увреждане и пропуснатите ползи от лишаването му от ползване на тези имоти и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на ОС Перник, със задължителни указания в отменителното решение на ВКС.

С жалба вх. № 853 от 17.02.2020 г. адв. А. К., в качеството на процесуален представител на И. Й. И. е обжалвал Решение № 190 от 20.01.2020 г., постановено по гр. д. № 1120 по описа на Районен съд Радомир за 2017 г., с което е отхвърлен предявеният от И. Й. И., с ЕГН: *****, от *** против Върховен Административен съд с адрес: ***, иск с правно основание чл. 49, вр. чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 7 от Конституцията на Република България и чл. 86 от ЗЗД за заплащане на

сумата в размер на 10406.20 лева, представляваща имуществени вреди, изразяващи се в паричната равностойност на имотите предмет на Решение № 254 от 05.07.2004 г., постановено по адм.гр.д. № 673 по описа на ОС Перник за 2002 г., ведно със законната лихва, считано от момента на непозволеното увреждане и пропуснатите ползи от лишаването му от ползване на тези имоти.

С обжалваното Решение И. Й. И. е осъден да заплати на Върховен Административен съд сумата в размер на 100 лева, представляваща разноски за процесуално представителство по делото.

По подробно изложени в жалбата доводи се твърди, че обжалваното решение е постановено в нарушение на материалния закон, съдопроизводствените правила и е необосновано. Твърди се, че Районният съд се е произнесъл по непредявен иск – за осъждане на ответника да му заплати обезщетение за неползването на процесните имоти, вместо да се произнесе по предявения иск – да бъде осъден ответникът да му заплати процесната сума, представляваща равностойността на процесните имоти, които са му отнети. Моли обжалваното решение да бъде обезсилено и предявеният иск да бъде уважен.

В срока по чл. 263 от ГПК насрещната страна Върховен административен съд не е подала писмен отговор. За съдебно заседание е представил писмени бележки. С тях оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли да не бъде уважавана. Счита, че Върховия административен съд не е пасивно легитимиран да отговоря по предявения иск по чл. 49 вр. с чл. 45 от ЗЗД и предявения иск е изначално недопустим. Изразява становище, че обжалваното решение представлява валиден, допустим, обоснован и правилен съдебен акт, поради което моли да бъде потвърден като правилен и законосъобразен. Моли да бъде осъден жалбоподателят да заплати сторените разноски във въззивното производство.

След като взе предвид направените с жалбата възражения и по реда на чл. 269 от ГПК, Окръжен съд Перник, приема за установено следното:

Въззивната жалба се явява редовна и процесуално допустима – подадена е от активно легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване, срещу съдебно решение, което подлежи на инстанционен контрол и подлежи на разглеждане по същество.

В производството по проверка редовността и допустимостта на предявените искове, съдът установи, че И. Й. И. е предявил искове, които изначално, с оглед на възможната правна квалификация, са недопустими. Претендират се вреди от неправилен, според ищеца съдебен акт на ВАС по гражданско правен спор.

На първо място следва да се посочи, че е допустимо да се търсят вреди, причинени от правораздавателната дейност на съда. Отговорността на държавата по чл. 7 от Конституцията на РБългария е развита в Закона за отговорността на държавата за

вреди за обезщетяване на вреди, причинени от незаконни актове на органите на съдебната власт. В тези случаи съдът отговаря като процесуален субституент на държавата. Случаите, при които съдът, като представител на държавата, отговаря по искове за обезщетяване за вреди по ЗОДОВ са ограничени до няколко хипотези, посочени в чл. 2 – отговорност се носи за вреди, причинени от съда при прилагане на задължително настаняване за лечение или принудителни медицински мерки (в този см. и ТР № 5/15 г., ОСГТК, ВКС). Отговорност от съдебен орган може да се търси за нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок по чл. 26 от ЗОДОВ, както и за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз по чл. 2в от ЗОДОВ. От изложеното следва, че държавата е ограничила отговорността си за вреди от незаконосъобразни действия на своите органи само до изчерпателно посочените в нея хипотези в ЗОДОВ, към които обстоятелствата, изложени в исковата молба, не могат да бъдат подведени. Решението на ВАС посочено в исковата молба, не касае налагане на задължително лечение или принудителни медицински мерки. Липсват оплаквания от ищеца делата да са разгледани в неразумен срок, т. е. съдебното производство да е продължило твърде дълго. Липсват и твърдения решението на ВАС да нарушава правото на Европейския съюз. Правилата, уреждащи режима на право на собственост върху недвижими имоти, придобиването им и реституирането им, са от компетентността на всяка държава членка, и правото на Европейския съюз не засяга тази компетентност. Правилата за придобиване на имот по реституция не са уредени в правото на Съюза и в този смисъл постановените от ОС Перник и ВАС решения не биха могли да се разглеждат като възможност за нарушаване на правото на ЕС. чл. 4 §. 3 от Договора на ЕС гласи: „Държавите членки вземат всички възможни общи или специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите, или от актовете на институциите на Съюза. Държавите членки са длъжни също така да съдействат на Съюза при изпълнението на неговите задачи, както и да се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на Съюза“. От тук следва, че търсената от ищеца отговорност от ВАС не може да бъде осъществена по реда на ЗОДОВ.

На следващо място, отговорност на съд за вреди може да се търси и по реда на чл. 49 от ЗЗД. Това е общия правен ред, когато вреди не могат да се търсят по реда на специалния ЗОДОВ. Отговорността за вреди по чл. 49 от ЗЗД е отговорност за чужди действия. По този ред отговаря възложителя, когато този, на когото е възложил извършването на определена работа, е причинил вреди при и по повод изпълнението на тази работа. Непротиворечива е съдебната практика, че при търсене на гаранционно обезпечителната отговорност по чл. 49 от ЗЗД следва да са налице предпоставките на чл. 45 от ЗЗД – противоправно поведение на лице (работник или служител), изразяващо се в действие и/или бездействие при или по повод възложената му работа; причинени имуществени и/или неимуществени вреди; причинна връзка между

поведението и вредите; вина на работника или служителя, която се предполага до доказване на противното. От това следва, че за да носи съда отговорност за вреди, причинени от неправомерните действия на съдии, необходимо условие е неправомерността на тези действия да бъде установена по съответния ред. Постановяването на неправилен акт от съда не е неправомерно действие по см. на чл. 45 от ЗЗД, тъй като е предвиден специален инстанционен контрол за поправка на този неправилен съдебен акт по реда на обжалването. Чл. 132, ал. 1 от Конституцията е категоричен, че при осъществяване на съдебната власт съдиите, прокурорите и следователите не носят наказателна и гражданска отговорност за техните служебни действия и за постановените от тях актове, освен ако извършеното е умишлено престъпление от общ характер.

Налице е константна непротиворечива практика на Върховния касационен съд, съгласно която функционалният имунитет на съдията корелира с пасивната му процесуална легитимация по такъв иск, така с допустимостта на процеса, и като такава се преценява само по твърденията, изложени в исковата молба, без да е необходимо да се събират каквито и да е доказателства в тази насока, предвид че искът е изначално недопустим (в този смисъл Определение № 271/10.04.2012 г. на ВКС, III г. о. по ч. гр. д. № 176/2012 г., Определение № 146/17.03.2011 г. на ВКС, IV г. о. по ч. гр. д. № 40/2011 г., Определение № 348/6.06.2011 г. на ВКС, IV г. о. по ч. гр. д. № 433/2010 г.). Доколкото процесуалната легитимация на страните се определя от твърденията на ищеца в исковата молба, преценката за допустимостта на иска в хипотезата на липса на процесуална легитимация на ответника се извършва от съда с оглед твърденията на ищеца, изложени в обстоятелствената част на исковата му молба.

В допълнение следва да се посочи, че за да се ангажира отговорността на съдия, прокурор или следовател с оглед хипотезата на чл. 49 от ЗЗД, в исковата молба следва да се твърди, че е извършено престъпление по служба, установено с влязла в сила присъда. В случая съдиите, постановили Решение № 1953/02.03.2005 г. по адм. д. № 9705/2004 г. на ВАС IV отд., не са признати за виновни в извършването на умишлено престъпление при осъществяване на съдебната власт с влязла в сила присъда (И.И. не сочи това и на съда не му е служебно известно). Втората възможност за да се ангажира отговорността на съдия, прокурор или следовател е с решение по чл. 124, ал. 5 ГПК. Гражданският съд не може да се произнася по наличие или отсъствие на престъпни обстоятелства, извън случаите на чл. 124, ал. 4 и ал. 5 ГПК (в този смисъл Определение № 425/18.09.2017 г. по ч. гр. д. № 3490/2017 г. на ВКС, IV г. о., Определение № 16/13.01.2020 г. по ч. гр. д. № 3950/2019 г. на ВКС, IV г. о. и др.). Такава хипотеза в случая не е налице, тъй като липсват изложени твърдения за извършено престъпление по служба, установено с влязла в сила присъда или с решение по чл. 124, ал. 5 ГПК.

При положение, че не е изрично установено противоправно поведение у съдиите

постановили Решение № 1953/02.03.2005 г. по адм.д. № 9705/2004 г. на ВАС IV отд., то отговорност за вреди от съда ответник по реда на чл. 49 от ЗЗД не може да се търси. Предявените искиове при посочените обстоятелства са изначално недопустими, тъй като няма деликвент.

Тъй като предявените искиове са изначално недопустими и не могат да се разгледат от съда обжалваното Решение № 190 от 20.01.2020 г. постановено по гр. д. № 1120 по описа на Районен съд Радомир за 2017 г. следва да бъде обезсилено, а образуваното производство следва да се прекрати.

По разноските:

С оглед изхода на спора на жалбоподателя/ищец И. Й. И. разноси не се дължат.

На въззиваемият/ответник следва да бъдат присъдени направените пред РС Радомир, ОС Перник и ВКС разноси, които са общо в размер на 900 лв. и за тази сума И. Й. И. следва да бъде осъден да я заплати на ВАС.

Водим от гореизложеното и в същия смисъл, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 190 от 20.01.2020 г. постановено по гр. д. № 1120 по описа на Районен съд Радомир за 2017 г., с което са отхвърлени предявените от И. Й. И., с ЕГН: *****, от *** против Върховен Административен съд с адрес: ***, искиове за за заплащане на сумата в размер на 10406.20 лева, представляваща имуществени вреди, изразяващи се в паричната равностойност на имотите предмет на Решение № 254 от 05.07.2004 г., постановено по адм.гр.д. № 673 по описа на ОС Перник за 2002 г., ведно със законната лихва, считано от момента на непозволеното увреждане и пропуснатите ползи от лишаването му от ползване на тези имоти.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото поради недопустимост на предявените от И. Й. И., с ЕГН: *****, от *** против Върховен Административен съд с адрес: *** искиове за заплащане на обезщетение за вреди.

ОСЪЖДА И. Й. И., с ЕГН: *****, от *** да заплати на Върховен Административен съд с адрес: *** сумата от 900 лв. разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд, в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____